

ZIAR POLITIC INDEPENDENT
APARE SĂPTĂMĂNAL

Director: ION JELECUTEANU

Redacția și administrația:
ARAD, Strada Eminescu Nr. 20.

Abonamente:
Pe un an 160 Lei
Pe șase luni 80 „
Pentru instituțiuni și autorități ... 500 „

inainte

Pentru cetitori Discursul Maresalului

Dacă n'as avea călușul în gură, multe as scrie aci. Și poate că opinea publică ar urmări cu interes multe din soluțiile ce le-as propune. Acuma, însă — așa după cum le fierb eu în mine — fiecare-și macină gândurile în el și le reține pentru el, constituția din România modernă, nepermițându-i să-și le spună liber...

Iar, dacă încere totuși să ating această chestiune, o fac din datoria ce o am față de mulți cetitori, cari nu se pot împăca cu »misterul« în care este învăluit acest organ politic și cu atitudinea lui așa de independentă. Căci, lumea la noi este obișnuită să știe dela început în slujba cărui curent politic te scalzi și anume ce om urmezi. Nu contează programul, scopul sau rezultatul ce-l urmărești, ci consecvența față de o firmă oarecare. Exact ce spunea bătrânul cronicar: nu vremurile sunt sub om, ci bietul om sub vremuri.

Noi, cei grupați la acest ziar, stăpâni pe ideile și principiile noastre, avem curajul să ni le susținem și — dacă azi nu putem așa după cum vrem — o să vină timpul când vom putea face și aceasta.

În viața politică a României, se practică un democratism fals, care de câțiva ani demoralizează întreaga structură a Statului nostru. Din această cauză partidele politice s'au dezbinat pe interese absolut personale și la ordine venite din alte straturi.

Se afișează programe, se tulbură masele populare și se agită încontinuu opinea publică, nu din adâncă convingere, ci din alte interese.

Experiența de câțiva ani, ne-au dat alătea exemple și ne-au scos la suprafață atâtea societăți politice, de dreapta și de stângă, cari au terminat, sau vor termina cu acelaș rezultat.

Demagogia electorală ne-a sdrucinat

și ultima speranță, iar mișcările — nu Or, nu la Turnu Severin, cu prilejul agila și mai mult publicul, până ce-și vor deschide ochii toți românii și vor vedea cine sunt apărătorii lor de azi; îmbogății și parvenții democratismului fals din România de ieri.

Or, nu la Turnu Severin, cu prilejul unei întruniri electorale, zilele aceste, Maresalul Averescu, spunea țării întregi că »sunt unii oameni cari din politică și-au făcut o meserie și cari n'aveau bani pe piață, iar azi au sute de milioane...?

Unde sunt, prin urmare, idealurile preconizate ani întregi de mulți din oamenii noștri politici? Unde sunt dovezile că ei, vor aplica cu sfințenie programul ce-l afișează la toate ocaziunile? Ba mai mult, ce garanții ne pot da aceștia, — fie că susțin mișcările de dreapta, fie pe cele de stânga, — că pe viitor vor fi adevărații exponenți ai intereselor de Stat?

— Așa, cu avem tot dreptul să nu ne alipim de vre'o căruță politică, de-o firmă sub care tot fel de samsari își dreg afacerile, ci să rămânem în conduita noastră, independentă, — așa după cum suntem și azi.

Iar, pe cei ce reprezintă, munca, cinstea, legalitatea și cu faptele lor au dovedit țării și lumii întregi că au lucrat pentru făurirea, consolidarea și prosperarea României, avem datoria să-i sprijinim din toate puterile noastre.

Iată, de ce azi ziarul »Inainte« este pe lângă »Frontul Constituțional« și răspândește cuvântul celor ce se găsesc în fruntea celor două partide ce constituiesc acest front. Cuvântul autorizat, de prestigiu și mare valoare, a Maresalului Averescu și a omului de bronz și caracter: Gh. I. Brătianu.

Ion Jelecuteanu

Am citit discursul pe care Maresalul Averescu l-a rostit la Cluj și cu toate că el nu infățișează poate cele mai actuale lozinci ale zilei de azi — această măiastră pagină de gândire politică totuș n'ar fi posibil acum s'o lăsăm să treacă fără ecou. Știu bine că Maresalul Averescu, de câțva timp cel puțin se ține par'că la oarecare distanță de ritmul precipitat și sigur al unor vremi în care l-am vrea mai activ. Dar de câte ori el ia cuvântul în confuzia vieții noastre publice de azi, de câte ori Maresalul vorbește, glasul lui are accentul profetic al marilor adevăruri și omul mereu tânăr se ridică triumfal peste vârsta lui albă ca să ne arate par'că și să ne spună că el nu cere încă nicio indulgență anilor cari nu l-au atins. Între Maresal și noi s'a legat o neștiută prietenie de mult, ruptă din feroarea colectivă a României de acum aproape 20 de ani când numele gloriosului soldat aducea în casele noastre și triste dela București ecoul sângeros al tranșelor și când eu, copil, am învățat dela părinți să mă închin la icoana lui... Și astfel din sufletul înfrigurat al copilului de atunci în care primele iubiri au rodit, chipul Maresalului a crescut par'că în fiecare an mai mult ca o imagine de poveste sau un mit pe care l-a împodobit mai târziu adorația nesigură a zgomotoaselor popularități, sau i-a dat o mai înduioșată apolează câteodată uitarea contemporanilor cari se pricep atâtea de bine să fie ingrați. Și mi se pare că acum, așa cum trece el înalt și discret aproape, dar fără să renunțe, prin scandalul uliței politice a țării noastre de azi, Maresalul nostru evocă mult din acea figură de lavă și de bronz a tigrului Clémenceau pe care la sfârșitul vieții nu l-a mai cunoscut o țară pe care el o făcuse mare...

Să ni se îngăduie nouă, cel puțin, să ne apropiem de Maresal cu venerație, cu iubire, cu emoție. Iar glasul lui răspicat în care recunoscut secretul atator biruinți, îngăduie-ni-se deopotrivă să-l auzim mai mult!

Discursul Maresalului, dela Cluj, merge în continuarea unei linii de gândire pe care nu pentru prima oară noi o admirăm acum. Maresalul a arătat la Cluj portretul trist al unei țări desfigurată, și a evocat aproape 20 de ani de jaf și crimă împotriva unui neam care sângerează și acum, cașicând fronturile de altă dată ar fi trebuit să-și mute tot amarul și toată jalea în granițele noastre de azi. Cine să nu priceapă atunci și cum s'ar putea să ne mirăm dacă în acest nou război care mobilizează energiile noastre, Maresalul răspunde »prezent«, din nou, și înalță la orizontul trist al României de azi, cu figura lui patetică, steagul mai glorios al biruințelor care nu s'au uitat...

Luptând pentru responsabilitatea guvernelor, pentru fixarea responsabilită-

ților și pentru concretizarea lor, dincolo de vălmășagul anon.

cerând o identitate mai precisă acelor cari pun stăpânire pe destinele noastre și pe cari noi îi cunoaștem atât de puțin, în această luptă în sfârșit care azi e a lui — și a d-lui Gheorge Brătianu tot atâtea de mult — să fiți siguri, Maresalul nu servește o agitație sterilă și am greși să credem că se cheltuiește fără folos.

Analiza lui va merge dimpotrivă adânc, așa cum ne-a obișnuit acest surprinzător moșneag pe care încercările aspre ale vieții nu l-au obosit până azi, — și nu-i va rămâne necunoscut aproape nimic din tot ce ne doare astăzi pe toți. Cuvintele lui deasemenea nu se risipesc în frazeologia obișnuită a elanurilor populare și nu invoacă niciodată deziderate care să nu fie o expresie concretă a realităților unei țări pe care el o cunoaște pasionat și a servit-o toată viața lui... o viață care ne stă de pază și azi.

Dar iată-l denunțând, cu o clarviziune prodigioasă, democrația ca o cauză esențială a dezastrelor noastre de acum. El vede răspunderile fărâmate în competițiunea anonimă a sufragiilor iresponsabile, a parlamentelor anarhice în care personalitățile nu se mai regăsesc...

»Să nu se uite, spune el — în cuvinte care nu se pot decât repeta — că șeful guvernului este în mâna parlamentarilor și aceștia în mâna alegătorilor. Datorită acestei clientele electorale, activitatea politică în loc să fie o jertfă pentru binele obștesc, este un mijloc nejustificat de îmbogățire«.

Ați citit de multe ori aceste adevăruri. Dela Renan și până la Charles Maurras ele s'au tot repetat, mereu. Dar să recunoaștem valoarea lor, alta, când aceste adevăruri le auzim din gura unui om care le-a trăit.

Gânditor și erou, așa cum ar fi vrut Carlyle, — gândirea politică a Maresalului foarte greu s'ar rezuma aici — dar noi, cu fiecare afirmare a lui în luptele noastre, salutăm o figură impresionantă și covârșitoare a rasei noastre, un om pe care niciodată nu vom ști să-l prețuim, nici să-l iubim de ajuns...

(»Porunca Vremii«)

Toma Vlădescu

„Se culcă săraci, iar dimineața se scoală bogăți“

D. Gr. Iunian, fost ministru în guvernul național-tărănist, a spus într-o cuvântare rostită la Chișinău despre oamenii din partidul național-tărănist următoarele:

»Nu pot reveni, într'un partid care și-a pierdut busola, și în care oamenii se culcă seara săraci, iar dimineața se scoală în palate și cu bani depuși la bănci în Elveția.

»Noi nu ne putem uni pentru a le acoperi murdăriile«.

Alegerile dela Baroul Advocaților din Arad

— Succesul listei românești —

Duminecă au avut loc, alegerile la Baroul Advocaților din Arad. După cum se știe au fost 2 liste, una a advocaților români și alta a minoritarilor pe care figurau numai 3 români.

Numărul advocaților cu drept de vot a fost de 213. Dintre aceștia, au votat 192. Au fost anulate 23 de voturi, deoarece n'au intrunit condițiile cerute de lege — 8 voturi au fost declarate nule înainte de scrutin și 15 voturi în timpul despuierii scrutinului.

Din cele 169 de voturi valabile majoritatea a intrunit-o lista românească, care a ieșit în întregime.

După voturi, rezultatul e următorul: Decan: dr. Silvia Moldovan, 108 voturi.

Membri în consiliu: dr. Aurel Grozda, 108 voturi; dr. Cornel Luțai, 107 voturi; dr. Emil Micloși, 107 voturi; dr.

Sever Ispravnic (senior) 105 voturi; dr. Gh. Sârbu, 105 voturi; Nicolae P. Păușești, 104 voturi.

Dr. Al. Boțioc, 47; dr. Cețoiu, 46; dr. Borneas 53; dr. Bela Schamen, 62; dr. Geza Juhasz, 62; dr. Romu! Laza, 37; dr. Manheim, 1; dr. Al. Racz, 1.

Ziarul »Porunca Vremii« scrie, în legătură cu fuziunea Goga—Cuza:

Dela actul înfăptuirii fuziunii Cuza—Goga care s'a săvârșit ieri la Iași au lipsit d-nii: I. Vasilescu-Valjan, prieten al d-lui Octavian Goga și dr. V. Trifu, fruntaș al LANC-ului.

Absența este interpretată în sensul că nici d. Valjean nici d. dr. Trifu, împreună cu toți prietenii lor nu vor urma acțiunea partidului național-creștin.

D. N. Titulescu, ministru de externe a plecat în străinătate.

Din alte zăușe:

CINCI ANI DE GEORGISM

Sub titlul de mai sus ziarul »Epo-ca« publică articolașul următor:

La Constanța într-un cadru de mare solemnitate, s'a sărbătorit Sâmbătă, cinci ani de când a luat ființă partidul național-liberal al d-lui Gheorghe Brătianu. Evenimentul are însemnătate pentru toată viața politică a țării, fiindcă în vârtejul luptelor de partid, georgiștii au făcut cele mai interesante etape.

În adevăr, gândind la ceiace a determinat pe d. Gh. Brătianu în 1930, să se despartă cu atât zgomot și înconjurat de atâta ură și comparând cu poziția de azi și a d-lui Gh. Brătianu și a celor cari l-au hilit, cindosețiile se izbesc. Nepotul strălător de acum cinci ani, omul care a trădat testamentul politic al lui Ionel Brătianu atunci, este azi în poziție inversă, desigur, tot atât de greu calificat de celălalt partid liberal.

D. Gh. Brătianu va fi reflectat desigur asupra acestor încoșări de roluri politice. Concluzia nu l-a impresionat. D-sa reprezintă ceiace e foarte rar azi: caracterul.

Dar cei cinci ani de georgism, formează și un capitol de istorie contemporană. Când se va vorbi de consecvența politică se va cita în linia întâia de exemple partidul d-lui Gh. Brătianu. E incomparabil mai interesant decât cei doi ani de putere ai guvernului Tătărescu.

»VIATA SE SCUMPEȘTE
MEREU«

»Argusul« examinând vertiginosă urcare a costului vieții serie:

»E bună constatarea făcută de membrii comisiei pentru controlul prețurilor. Ea restabilește prestigiul unei clase de producători, pe care prea mult cărnăușorii s'au obișnuit s'o facă țapul ispașilor al necesității diverselor acțiuni de »organizare« economică. Comisia aceasta, prezidată de d. Gh. Christodorescu, directorul general al Uniunii Camerei de comerț, un om care cunoaște ca puștin alții viața noastră comercială, n'a făcut decât să constate ceiace trebuia să constate și anume că nu există forță în lume care să determine o urcare sau o scădere de prețuri după alte criterii decât după liberul joc al cererii și al ofertei și că nu se poate soroti preț de vânzare fără să se fie seama de prețul de cost.

De altfel, după câte suntem informați, comisia pentru controlul prețurilor își va continua consultările.

Incepând de săptămâna viitoare vor fi convocate la minister și celelalte categorii de comercianți, spre a face dovada că urcările de prețuri sunt în

proporție cu nouile sacrificii cerute negustorilor.

Ce va constata comisia? Desigur, ceiace am constatat și noi în sumară anchetă pe care am făcut-o în ulișele negustorești.

Și anume că procentul de scumpire a mărfurilor față de 15 Octombrie 1934 este:

pielărie 24 la sută;
mărfărie 20 la sută;
coloniale 22 la sută;
farmaceutice 20 la sută;
bumbăcării 31 la sută.

Dacă facem seama că la 15 Octombrie 1934, prețurile erau mai urcate cu vreo zece la sută față de începutul aceluiaș an, reiese că media de urcare a prețurilor la articolele de mai sus e de peste treizeci la sută cu excepția bumbăcării la care proporția e mult mai ridicată.

Vom publica, peste câteva zile, datele parțiale cari ne-au dus la totalurile de mai sus. Deocăndată, însă trebuie să tragem o încheiere și anume că prețul tuturor mărfurilor de import s'au scumpit în proporție cu greutatea pe care le-au întâmpinat importatorii la aducerea mărfii și cu plusul de cheltuieli pe care l-au avut la procurarea devizelor.

Cifrele de mai sus privesc articolele importate. La articolele indigene creșterea prețurilor e mai mică. Cifrele sumare neotolizate încă, dovedesc că ele au crescut în raport direct cu cantitatea de materie primă adusă din străinătate. O dovadă în plus că nu »specula« e aceea care împinge la urcarea prețurilor.

D. Mihalache are
dreptate...

»Andrepărcu« publică nota următoare:

Skoda, Kreuger, Chișinău, Stewart, Casele autonome, șoselele, indiguirile, cadastrările, spiritul negru și toate celelalte faimoase instituiții și de pomină afaceri național-jărușiste, prin reprezentanții lor autorizați și înstăriți pe spinarea sărăciei generale, au luat cri cuvântul la T-Severin, pentru a face apologia cinstei, moralei și corectitudinii.

Cu această ocazie, d. Mihalache vorbind despre »Frontul constituțional« a spus:

— Cu aceștia n'avem ce lupta. Ei facură lumea degeaba.

D. Mihalache are dreptate. Frontul Constituțional încercă în adevăr, lumea degeaba — nu ea naționaljăruștii care n'au încercat-o degeaba, ci spre a face avere.

Asociația învățătorilor din
județul Arad

Situția de azi

I.

Pentru ziua de Duminecă, 14 Iulie e. a fost convocată adunarea generală a învățătorilor din județul Arad.

În jurul acestei adunări generale anuale s'a încins o polemică destul de aprigă, provocată de învățătorii grupați în jurul »Tribunei«. Motivul? După a lor părere, că actualii conducători ai Asociației județene urmăresc conducerea și pe mai departe, (acuma, trebuind să fie ales comitetul) convocând adunarea generală toamai în drierul verii, și că actualul comitet nu ar activa așa după cum cer interesele membrilor, cari sunt lăsați în voia soartei...

Și dela această hărțuială, — la început dusă prin ziare — Duminecă, s'a ajuns la o hărțuială publică, unde cele două tabere, au dat impresia unei lupte de colerii politice și unde divergențele au fost așa de deosebite, că putem afirma cu toată certitudinea că de-acuma se vor începe adevăratele lupte din sânul acestei Asociații, ajunșă pe pragul unei prăbușiri complete.

N'am să insist mai mult asupra celor de Duminecă — despre aceasta mă voi ocupa cu altă ocazie.

Amărușă adunării, iarăși nu se poate susține că e o biruință a »tribunaiștilor«. Ba mai mult, putem spune că este o victorie a comitetului central care urmărește »o intrare în normal«, adică să o lină peste 15 zile cu un număr de membrii ori care ar fi ei, și prin urmare, în așa fel ca să se poată ajunge scopul ce-l urmărește ei. — Numai în cazul că adunarea nu va fi convocată după 15 zile, ei amănata pentru la toamnă, ar însemna un început de biruință a opoziționiștilor.

Ceia ce va forma însă, subiectul meș de astăzi este substratul acestor fapte; cum s'a ajuns la situația în care se găsește învățătorii din acest județ. Este toamai miezul chestiunii care ne-a adus acolo, că în scurtă vreme din înjghebarea această profesională, vom face un club de lupte personale și care ne va străduca toată bruma de solidaritate de

care am dispus.

1. Încă de mai bine de un an de zile, în sânul corpului didactic din Arad s'a ivit o defecțiune între învățătorii tineri și cei bătrâni. Majoritatea învățătorilor tineri veniți de dincolo de Carpați, dornici de acțiuni mai vii, de conducere, plini de avânt și înzestrați cu mari forțe, au pretins să li se acorde locuri în fruntea învățământului și, — natural, și în fruntea Asociației profesionale, deși poate n'avem un stagiu mare de luptă profesională. Ei erau (și sunt) loviți mai tare în viață de lipsuri materiale și astfel reclamau și mai multă asprime revendicării drepturilor lor. Dar aceste, pe ce cale prin cine? — Sigur că numai prin Asociație, prin biata noastră asociație care nu poate face mai mult și care nu-i de căl o anexă o marelui asociații de țară. Iar strigătele și durerile lor rămăș astfel, înădușite ca și până ac

Exponenții lor, ai noștri ai tuturo (învățătorii bătrâni), conducătorii asociației județene, acei ce erau îndalorați să lupte pentru dascălime, au fost astfel criticați că nu-și fac datoria și provoacă să renunțe la demnitățile lor.

2. Cazul băncii populare încă a conturbat la sporirea nemulțumirilor.

De unde: o ură a pătruns în sânul învățătorilor de azi, cari s'au divizat în două tabere. Lupta a început, (pe vocea de cei nemulțumiți, așa zisii »tineri«) cu articole prin presa locală, continuată prin cercurii culturale adunările subsecțiilor, degenerând ceea de azi. Unde va ajunge — vom vedea, pe viitor.

Trăgând concluzia celor scrise până acuma constatăm că în sânul învățătorilor din județul Arad, sunt două curente: Unul, susținut de cei dela conducere, de majoritatea învățătorilor bătrâni și altul, de învățătorii opoziționiști, nemulțumiți cu conducerea majoritatea învățătorii tineri.

Ion Jeleucianu

Cărți noi

Gh. Tudor: Verbomania

E cartea timpului nostru. Ca într-o oglindă magică aici lucrurile prind relief, devin vizibile — se impun preocupării noastre în realități prezente și muștrătoare. Dl. Gheorghe Tudor are intuiția concretului și simțul inductiv al problemelor, pe care le disecă cu o spirituală dibăcie. Că are aceste calități la un superior nivel de desăvârșire, ne-o dovedesc cu prisosință articolele dsale și mai cu seamă ultima lucrare: Verbomania.

În tot ce serie dsa, se observă lumina unei transparențe de judecată vie și pătrunzătoare. E o laudabilă calitate stilistică, care cîștește pe cetitor cu facultatea de a vedea axiomatic, până în ultimile adâncimi ale problemii. De la cauze la consecințe, treci imaginativ, printr-o cale descoperită însușirea de imagini și metafore. Concluziile au o copolență a lor proprie — palpabilă — căci li-se impun în viziuni de nedesminșită realitate.

Stilul dlui Gh. Tudor e puternic și multiplu colorat de strălucitoare metafore și de viguroase expresii originale. E în scrisul dsale puterea unei substanțe spirituale, în care ideile își găsesc expresia de adâncime și vraja de măiastră concretizare. Contactul meditativ cu partea cristalină a operei dsale, deschide înșelările spiritului, pentru împărtășirea cu esența unei adevărate eufonii intelectuale.

Dl. Gh. Tudor a lovit în nodul nevralgic a unor probleme de cel mai acut privat actual. Sunt acolo lucruri spuse cu o dureroasă constatare, cari impun măsuri de îndreptare, după un plan de mobilizare a tuturor forțelor ce deșin, o fărâșă de autoritate morală, în țara aceasta.

Astăzi, popoarele Europii, sunt în prada unei frenezii de ideal, de nouă orientare, spre un alt tip de viață. Sufă un vânt de nostalgie după vremuri noi. E plin aierul de freamătul

sufletelor în căutarea altor orizonturi. Se petrec transformări radicale în structura de guvernământ a multor popoare. Suntem în plin proces de revizuire a valorilor morale, a sistemelor de conducere, a metodelor în școală și a capitalului în industrie.

E o întrebare ce ni-o punem noi aici: Cum pozăm ca atitudine morală, politică, economică, față de această stare de lucruri? O spunem cu o jalnică sinceritate: suntem dăruiți celei mai liniștitoare indiferențe. Față de cursul vieții ne înfășăm cu fatala absență a unui personagiu de basm, care a uitat să-și mai ridice din când în când — cu cărja — sprâncenele și pleoapele pentru a privi la erugulvremii.

Vorbesc de un indiferentism structural — organic poporului nostru. La noi niciodată un ideal n'a făcut coloana vertebrală a unei voințe aspre și neînduplecate, decise la luptă. Nu am avut victorii doctrinare botizate în sânge, cum foarte bine o afirmă Dl. Gh. Tudor.

Victoriile sunt în definitiv flacărele de vrajă a unor suflete aprinse, de o

ideie, de un ideal.

Dar cum să răscolești imbolduri de acțiune ale unui popor, cărăia și injectat atât de mult microbial îndoi și al dezamăgirii? Dl. Gh. Tudor se zăsis originea răului, până în rădăcinile lui cele mai ascunse.

Nu poți deștepta încredere când s'luționezi lucrurile verbale. Nu poți aduce noroadale la cultul unui ideal bagatelizat, parodiat. În Verbomania se bîciuesc aceste mari defecțiune: mania de a pune vorba în locul faptei și de a zeflemisi orice tenție bună și orice act de eroism.

I-am fi răi judecători, dacă n'ar sublinia cu ce pătrunzătoare subțim critică atacă dsa problemele. Dl. Gh. Tudor mînuiește cu o egală vigoare stilistică, lama unei ironii tăioasă pamfletul săgetător la măduvă, — gica unei dialectice convingătoare, și proza unui scris de cea mai aletă literatură.

O recomandăm ca pe un aperit spiritual dlor intelectuali de toate categoriile.

I. P. Ghedeon